

KÖRNYEZETVÉDELEM –

*TÁRSADALMI
FELELŐSSÉGVÁLLALÁS –*

KÖZLEKEDÉS

Dr. ILLÉS ZOLTÁN

KÖRNYEZETPOLITIKUS,
EGYETEMI TANÁR (CEU)

„ ... Minden piacgazdaságban előbb-utóbb eljön az a pillanat, amikor a cégek, az üzleti vállalkozások erőteljesen beágyazódnak a társadalomba amelyben működnek, s a nyereség maximalizálása már nem kizárólagos szempont.

Ettől kezdve bizonyos szélesebb értelemben vett kötelezettségeket is magukénak érznek. ...”

/ Dr. Felcsuti Péter - Raiffeisen /

GLOBÁLIS KÖRNYEZETVÉDELEM

A határokon átívelő gazdasági rendszerekből eredő környezeti problémák, és a világ minden pontját érintő túlzott erőforrás felhasználás miatt, a vállalatok a globális környezet szereplőivé váltak.

Így a vállalatok - a környezetvédelem területén -, európai és nemzetközi szinten gyakorolhatják társadalmi felelősségvállalásukat.

AMIT, MINDEN VÁLLALAT MEGTEHET:

- Csökkenti a cégének energia felhasználását, illetve törekszik a takarékosagra.
- A hulladékok keletkezésének minimalizálását, illetve az újrahasznosítást célozza meg.
- Megelőzi a környezetszennyezést.
- Védi a természetes környezetet.
- Mindenféle vállalati innováció esetén szempontként kezeli a környezeti hatásokat.
- Partnereinek teljes tájékoztatást nyújt környezeti hatások szempontjából a cég termékeiről, szolgáltatásairól.

A VÁLLALATI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS

- *Érdek*
- *Érték*
- Stratégia
- Önkéntes elköteleződés
- A közjó érdekében valósul meg

A VÁLLALATI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS, MINT ÉRDEK

- Fenntartja a gazdasági sikert
- Üzleti előnyökhöz juttat
- A cég mikro környezetete (saját dolgozók, partnerek, vevők, közvetlen környezet) számára biztossá válik az, hogy kölcsönösen felelős a működés
- A cég makro környezetete (versenytársak, befektetők, piaci elemzők, közvetett környezet) számára példaértékű, ösztönző a működés

A VÁLLALATI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS, MINT ÉRTÉK

A világban a materiális és az immateriális javak is, egyre igazságtalanabban osztoznak el.

Lehetőség:

- Életszemléletünk tudatos alakítása
- Demokratikus elvek követése
- Társadalmi reflexióink dinamizálása

KÖZLEKEDÉSI EREDETŰ KÖRNYEZETVÉDELMI PROBLÉMÁK

- Levegőszennyezés –
 - (globális felmelegedést okozó gáz-emisszió is)
- Zajterhelés
- Természet- és tájvédelem
- Talaj- és vízszennyezés
- Hulladékgazdálkodás

LEVEGŐSZENNYEZÉS

- Elsősorban a belső égésű motorok által kibocsátott gázok (emisszió) miatt következik be.
- Fő okozója a közúti közlekedés (85-99%), ennél kisebb a vasúti, a légi és a vízi közlekedés károsanyag-kibocsátása.
- A fejlett országokban a levegőszennyezés 40-80%-ért felelős a közlekedés, Magyarországon ez 40-60 %.
- Jórészt a közlekedésből származnak az egészségre különösen káros, toxikus rákkeltő szennyező anyagok.
- A légi forgalom által okozott üvegház-hatást okozó gáz-emisszió. London - Heathrow 5. terminál megépítése ellen a környezetvédelemre, a közlekedési dugókra, levegőszennyezésre és a zajterhelésre hivatkoznak.

A KÖZLEKEDÉS RÉSZESEDESE A KÁROSANYAG-KIBOCSÁTÁSBÓL (1999)

	Kibocsátás, kilotonna/év		
	Közlekedés	Összesen	Közlekedés részesedése, %
Szénmonoxid	450,39	721,62	62,4
Széndioxid	10831	62231	17,4
Illékony szerves anyag	71,2	145,4	49,0
Nitrogénoxidok	112,54	200,66	56,1
Kéndioxid	2,85	590,15	0,5
Szilárd szennyezők	19,91	127,68	15,6

Forrás: Széchenyi István Egyetem, jegyzet (1999)

ZAJTERHELÉS

- A főutak környezetében a zajterhelés nappal 5-10 dB-lel, éjjel 9-14 dB-lel meghaladja az előírt 65/55 dB (nappal/éjjel), egyenértékű A hangnyomásszintet.
- Budapesten különösen magas a zajterhelés (nappal 74-75 dB, éjjel 69-70 dB) a főutak mellett (Budaörsi, Fehérvári, Bartók Béla, Rákóczi, Üllői, Nagykőrösi utak, Kossuth Lajos utca, Vámház krt., Múzeum krt. stb.).
- A vasúti közlekedés a zajártalmak kb. egytizedéért felelős.

TERMÉSZET- ÉS TÁJVÉDELEM

- A közlekedési infrastruktúra és a természet konfliktusából (pl. helyfoglalás, forgalmi zavarás) gyakran az utóbbi került ki vesztesen. Ennek eredményeként veszteség érte természeti értékeinket, a természetes élőhelyek károsításával.
- Minden nagyobb infrastrukturális beruházáshoz környezetvédelmi hatástanulmányt, a kisebbekhez környezetvédelmi munkarészt kell készíteni.

TALAJ- ÉS VÍZSZENNYEZÉS

- A közúti közlekedésben az ólmozott benzinek forgalmazásának megszüntetésével az út menti talajok és növényzet további ólomszennyezése megszűnik.
- A vasúti közlekedésben a villamosítás szerepének növelésével csökken a vasúti pályák, pályaudvarok talajának olaj- és nehézfém-szennyezése.
- A közlekedés a felszíni és felszín alatti vizek szennyezésének max. 5 %-ért tehető felelőssé.

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

- A közlekedésben keletkező fűradtolaj, a kiselejtezett akkumulátorok és mindenek előtt az elhasználódott gumiabroncsok elhelyezése jelent komoly környezeti veszélyt.
- Mind nagyobb gondot jelent a leselejtezett gépkocsik és alkatrészek illegális elhelyezése is.

Környezetbarát stratégiai célok I.

- A közlekedés volumenének csökkentése közlekedési és közlekedésen kívüli megoldások együttes figyelembevételével
- A motorizált forgalom csökkentése a közlekedés nem-motorizált lehetőségeinek előnyben részesítésével – kerékpár.
- A tömegközlekedés előnyben részesítése, az egyéni közlekedés esetenkénti korlátozása
- A környezetbarát közlekedési módok előnyben részesítése a környezetet fokozottan szennyező közlekedési módok rovására

Környezetbarát stratégiai célok II.

- A helyi kapcsolatrendszerek közlekedési kérdéseinek előtérbe állítása a távolsági megoldásokhoz képest
- A célforgalom preferálása az átmenő (tranzit-) forgalomhoz képest
- A közlekedéshálózat szerkezeti korrekciója: többközpontú és rétegelt hálózati szerkezet létrehozása
- Technológiai fejlesztés a kibocsátások hosszú távon is tartós csökkentésére

...ÉS VÉGÜL...

„A felelősség különös dolog.

...

Megoszthatod másokkal, de a rád eső rész, ezzel nem lesz kisebb.

Átháríthatod, de akkor is veled marad.

Elháríthatod, de nem lökheted el magadtól.”

(Hyman G. Rickover)

**KÖSZÖNÖM SZÉPEN
MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET!**